

בנימה אישית ©

פונמה היא צליל, יחידה קטנה ביותר שאין לה משמעות: ב, ד, ק, ר וכו').

פונולוגיה היא תורת הברה - מערכת הצלילים הייחודיים שמרכזים את השפות השונות, והחוקים על פיהם הוגם, מפיקים ומצרפים את הצלילים השונים למיללים בעלות משמעות. מרבית הצלילים הם חסרי משמעות כאשר הם נפרדים ועומדים בפני עצמם, ואולם, צירוף של מספר צלילים חסרי משמעות יוצר מילים בעלות משמעות.

מודעות פונולוגית היא מודעות לכל הצלילים שמרכזים את המילה.

יכולת הכתיבה והקריאה מבוססת על מערכת של סימנים גרפיים מוסכמים ושרירותיים שמייצגים את הצלילים מהם מורכבת השפה המדוברת. לפיכך, תהליכי רכישת הקריאה והכתיבה מבוססו על מודעות פונולוגית לצלילים השונים שמרכזים את המילה, בד בבד עם הבנה של הקשר בין צלילים אלה לבין החזותי שמייצג אותם.

קשה במודעות פונולוגית עלול לנבא קושי ברכישת הקריאה והכתיבה, והוא יכול להתבטא בקושי להבחין בין מילה למילה או לפרק משפט למילים בודדות, קשה לזהות ולבודד צליל ראשון / אחרון של מילה, קשה להבין חרוצי מילים, לפרק מילה שלמה לצלילים וקשה לצרף מספר צלילים למילה שלמה.

הסימנים החזותיים שמייצגים את הצלילים מהם מורכבת השפה העברית כוללים עיצורים = האותיות בכתב דפוס והאותיות בכתב עגול, ותנועות = סימני הניקוד השונים.

כל משוב, הארה, שאלה, בקשה ושיטוף יתקבלו בשמחה.

דוא"ל: aloncarmit@gmail.com

לחומרים נוספים בקרו באתר האיני שלי:

www.carmitalon.co.il

בברכה ©

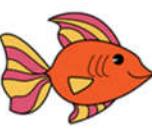
לפניכם קובץ לזרחי הצליל והאות ד ובו מספר דפים: ©

1. **דף תМОנות ללא מילים:** בשלב ראשון על הילד לשיעים כל תמונה ולפרק את המילה לצלילים. מומלץ להקנות סריקה שיטית – מעבר משורה לשורה, בכיוון הכתיבה בעברית – מימין לשמאל.
בשלב שני על הילד לציין האם המילה מכילה את אחד הצלילים: ד, ז, צ, צו, דו. במידה והמילה מכילה את אחד הצלילים עליו לסמן X ליד התמונה. נכון אף מומלץ לעודד את הילד לסמן X כמספר הפעמים שצליל זה מופיע במילה. בנוסף, מומלץ לשאול היכן מופיע צליל זה – האם זה הוא הצליל הראשון, השני, השלישי, וכו'.
במידה והמילה אינה מכילה את הצליל ד – הוא ממשיך לתמונה הבאה.
2. **דף תМОנות עם מילים:** בשלב ראשון יש להציג לצד את הסימנים החזותיים: ד, ז, צ, צ, ז, צ, צ, צ, ז, ולהסביר לו שסימנים אלה מייצגים את הצליל ד. רצוי לעודד השווואה בין הסימנים על מנת לפתח הבחנה בין העיצור הקבוע (האות ד) לבין התנוונות המשתנות (סימני הניקוד).
בשלב שני על הילד לגוזר את הטבלה כך שיתקבלו כרטיסים בודדים – תמונה אחת על כל כרטיס.
3. **דף מילים ללא תМОנות:** בשלב ראשון על הילד לצבוע ולהdagש רק את האות ד. בשלב שני על הילד להתאים ולהדביק את כרטיסי התמונות שגוזר על המילה הנכונה בעזרת המילים שכתובות מעל התמונה – לוטו תמונות ומילים.
 - ניתן לנילן את הדפים לפני הגזירה על מנת לחזור וلتרגל את המשחק.
 - לצד עם מודעות פונולוגית מפותחת שהتنסה במספר צלילים ניתן לערבב את הcarteisים של מספר צלילים יחד.
 - ניתן לעורר את הדפים על מנת שייתאימו קלפים למשחק זיכרון. כל משוב, האריה, שאלה, בקשה ושיתוף יתקבלו בשמחה.

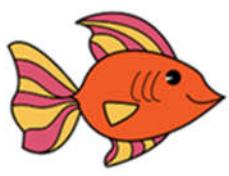
דו"ל: aloncarmit@gmail.com

לחומרים נוספים בקרו באתר האישי שלי: www.carmitalon.co.il

בברכה ©

דָבִי 	סְבֻון 	דֶלֶת 	דָגֶל
דַקָק 	יְרֵם 	דָג 	מִזְבֵחַ
אֲטָבִים 	נְדַנְדָה 	מִפְצֵד 	גְלִידָה
דַבְדָבָן 	דָשָׁא 	פִרְפָר 	צְפַרְדֵעַ
עֲזָה 	שְׂקוֹלֵד 	דִבְשׁ 	דְוָמִינוֹ
דּוֹלְפִין 	דְבוּרָה 	צִיפּוֹר 	אֲבּוֹקָדוֹ
יד 	כְדוּר 	קִיפּוֹד 	מְפֻזָּז
דָנִי 	עֵץ 	כֶד 	דָלִי

סמן רק תמונות עם הצליל ד

בְּקָפֶ אֹ צַבֵּעַ רָק אֶת הַאֲוֹת ד

דִּבְרִי	סְבֻון	דִּלְתָה	דִּגְלָל
דִּבְרָק	יִרְמָח	דִּג	מִדְף
אַטְבִּים	נִדְנִדָה	מִמְדִיד	גָּלִידָה
דִּזְבְּדָבָן	דִּשָּׁא	פִּרְפָּר	צִפְרִידָע
עוֹגָה	שְׂזָקּוֹלָד	דִּבְשָׁ	דִּזְמִינָה
דִּלְפִּין	דִּבְרָה	צִיפּוֹר	אַבּוֹקְדוֹ
יִד	כִּדּוֹר	קִיפּוֹד	תִּפּוֹז
דִּנְיִ	עַז	כִּד	דִּלִּי

©

